

การวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาไทยระดับปริญญาบัณฑิต



นายธวัฒน์ สุวรรณจรัส

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลัทธิสุตตรปริญาครุศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต
สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-14-3853-2

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

18 ก.ค. 2550


STRATEGIC PLANNING FOR VIRTUE DEVELOPMENT
IN THAI UNDERGRADUATE STUDENTS

Mr.Thanawat Suwancharas


A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Higher Education
Department of Educational Policy, Management and Leadership
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic year 2005
ISBN 974-14-3853-2

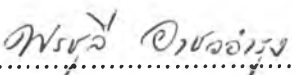
หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาไทย ระดับปริญญาบัณฑิต
โดย	นายธเนศวร์ สุวรรณจรัส
สาขาวิชา	อุดมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี อาชวอำรุง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุช

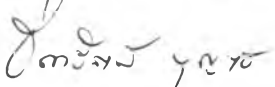
คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

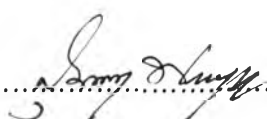

..... คณะบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.พฤที ศรีบรรณพิทักษ์)


คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์


..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสาริมย์)


..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี อาชวอำรุง)


..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุช)


..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.คุณหญิง สุมณฑา พรหมบุญ)


..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิภา ปรัชญพฤที)

ธวัชฉัตร สุวรรณจรัส : การวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาไทยระดับปริญญาบัณฑิต. (STRATEGIC PLANNING FOR VIRTUE DEVELOPMENT IN THAI UNDERGRADUATE STUDENTS)

อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พรชูลี อาชวอำรุง, อ.ที่ปรึกษาร่วม : รศ.ดร.ธิดารัตน์ บุญนุช
484 หน้า. ISBN 974-14-3853-2.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการณ์โดยรวมของคุณธรรมในนิสิตนักศึกษา ศึกษาบริบทของระบบสังคมและเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยและวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาไทย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ใช้เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ข้อมูลในการวิจัยได้จากการวิเคราะห์สาระ การสำรวจระดับคุณธรรมในนิสิตนักศึกษา 1,280 คน ด้วยแบบประเมินคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช การสนทนากลุ่มในนิสิตนักศึกษาที่สุ่มแบบเจาะจงจำนวน 8 คน การประชุมสัมมนาอาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิ 23 ท่าน และการประชุมตรวจสอบในรูปแบบการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน

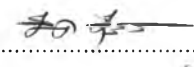
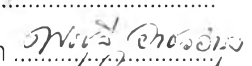
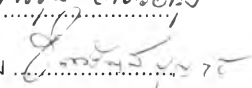
ผลการวิเคราะห์เอกสารพบว่าคุณธรรมที่มีความดีปรากฏในเอกสารสูง ได้แก่ ความเสียสละอดทน หน้าที่ และความเพียร ความดีปานกลาง ได้แก่ ความสุจริต กตัญญู และเพื่อประชาชน และความดีต่ำ ได้แก่ ความเมตตา สติปัญญา และความถูกต้องเป็นธรรม

ระดับคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาไทย ประเมินโดยแบบประเมินคุณธรรมนิสิตนักศึกษาตามรอยพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งมีลักษณะเป็น Rubric scoring สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ สูง ได้แก่ คุณธรรมด้านหน้าที่ เพื่อประชาชน และสติปัญญา ปานกลาง ได้แก่ ความเสียสละอดทน ความถูกต้องเป็นธรรม และความเพียร และต่ำ ได้แก่ ความสุจริต ความเมตตา และความกตัญญู

บริบทของระบบสังคมและเศรษฐกิจมีผลกระทบต่อคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ในเชิงลบกล่าวคือมีความเสื่อมถอยลง

ผลการวิจัยขั้นสุดท้ายได้แผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาไทยระดับปริญญาบัณฑิต ตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การวิจัย การพัฒนานิสิตนักศึกษา การบริการวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการบริหารจัดการ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือนำผลการวิจัยเป็นหลักในการวางแผนยุทธศาสตร์ โดยคำนึงถึง วิสัยทัศน์ ภารกิจ นโยบาย และวัฒนธรรมองค์การของแต่ละสถาบัน โดยควรมีการจัดการความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อก่อให้เกิดผลลัพธ์สุดท้ายสูงสุดคือบัณฑิตที่ถึงพร้อมด้วยคุณธรรม

ภาควิชา,นโยบาย,การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษาลายมือชื่อนิสิต 
สาขาวิชาอุดมศึกษาลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 
ปีการศึกษา 2548ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม 

4484604427 : MAJOR HIGHER EDUCATION

KEY WORD : STRATEGIC PLAN / VIRTUE DEVELOPMENT / UNDERGRADUATE STUDENT / RUBRIC SCORING / DESCRIPTIVE RESEARCH

THANAWAT SUWANCHARAS : STRATEGIC PLANNING FOR VIRTUE DEVELOPMENT IN THAI UNDERGRADUATE STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.PORNCHULEE ACHAVAMRUNG,Ed.D., THESIS COADVISOR : ASSOC.PROF.THIDARAT BOONNUJ,Ed.D., 484 pp. ISBN 974-14-3853-2.

The purposes of this research are to ascertain the following entities : (1) the overall virtue status of Thai undergraduate students, (2) social and economical context having impact on student virtue and (3) strategic planning for virtue development in Thai undergraduate students.

The study is descriptive research combining both quantitative and qualitative data collection involving content analysis, a survey of virtue level in 1,280 undergraduate students using Student Virtue Rating System (SVRS) according to His Majesty the King Concept evaluation form, a focus group of 8 snowball sampling students, a conference among 23 faculty staffs and student development experts and a connoisseurship model among 7 experts.

Results of the research :

1. Conclusions from content analysis uncovered three categories of student virtues based on apparent frequency counts : (1) high frequency group e.g. sacrifice & patience, duty and perseverance, (2) moderate frequency e.g. honesty, gratefulness and public mind and (3) low frequency e.g. mercy, intellect and justice.

2. Results from Student Virtue Rating System (SVRS) in rubric scoring design according to His Majesty the King desirable virtues were also categorized into 3 groups based on : (1) high level e.g. duty, public mind and intellect, (2) moderate e.g. sacrifice & patience, justice and perseverance and (3) low level e.g. honesty, mercy and gratefulness.

3. Social and economical contexts had deprivation effect on student virtue.

4. Ultimate outcomes created from the principle of higher education and university missions resulted in a constructed strategic plan for virtue development in Thai undergraduate students, employing the theoretical framework of CIRSSCA, covering the dimensions of curriculum & instruction, research, student development, social academic services, cultural nurturing and administration.

Recommendations suggested were to ascertain the mainstay of strategic management, incorporating visions, missions, policies and organizational culture of each institution concerned. It was highly recommended to manage knowledge of virtue development realistically in order to bring out holistically virtuous graduates.

Department Educational Policy, Management and Leadership Student's signature *T. Suwancharas*

Field of study Higher Education Advisor's signature *Pornchulee Achavamrung*

Academic year 2005 Co-advisor's signature *Thidarat Boonnuj*

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่ทรงมีต่อปวงชนชาวไทย เนื่องจากมีมากมายจนไม่อาจสรรหาคำกล่าวใดมาเปรียบเปรยได้ พระองค์ทรงเป็นแบบอย่างของบุคคลที่ประพฤติปฏิบัติและครองตนอยู่ด้วยคุณธรรมตลอดเวลาโดยแท้ สมควรที่ประชาชนคนไทยทุกคนจะยึดถือและประพฤติปฏิบัติตามรอยพระยุคลบาท เพื่อสรรค์สร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติ ซึ่งผู้วิจัยได้น้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมนำคุณธรรม ตามรอยพระยุคลบาทมาเป็นกรอบแนวคิดหนึ่งในการวิจัยนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จากการดูแลเอาใจใส่ เป็นห่วงเป็นใย ประรณาดิและให้ความรู้ จุดประกายความคิด การแนะนำหลักวิชาการ ระบบระเบียบการวิจัย รวมทั้งกำลังใจอย่างเอื้อมยอดจากบุคคลที่มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูเต็มเปี่ยม คือ รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี อาชาวำรุง ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุช อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งความเมตตาจากอาจารย์ทั้งสองท่านนั้นมีมากมายจนผู้วิจัยมิสามารถหาถ้อยคำใดมาอธิบายได้และจะมีวันลืมเลือน

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์ รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี อาชาวำรุง รองศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุช รองศาสตราจารย์ ดร.คุณหญิง สุมณฑา พรหมบุญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิภา ปรัชญพฤทธิ์ ที่เมตตาตรวจงานวิจัยพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ และทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ผู้วิจัยซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไม่ว่าจะเป็นศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ ศาสตราจารย์มณีวรรณ กมลพัฒนา ศาสตราจารย์ ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล และ ดร.ดรณี ชูประยูร รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนในการพิจารณาวางแผนยุทธศาสตร์ฯ และตรวจสอบแผนยุทธศาสตร์ฯ ทุกท่าน

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาวิชาอุดมศึกษาทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนทั้งในด้านวิชาความรู้ และคุณธรรมที่บุคคลพึงมี

ขอขอบพระคุณ ดร.สุวิมล ธนะผลเลิศ ผู้อำนวยการศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ความกรุณาในเรื่องการสืบค้นข้อมูลทุกอย่างที่เป็นประโยชน์กับการวิจัยนี้อย่างเต็มที่พร้อมทั้งกำลังใจที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเป็นรูปเล่ม รวมทั้งอาจารย์ วรลักษณ์ ชุมสาย ณ อยุธยา เพื่อนร่วมรุ่น 14 ที่ช่วยให้กำลังใจมาโดยตลอด

ขอขอบคุณนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งที่สละเวลาให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์กับการวิจัยนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายปิยะวงศ์ เศรษฐวงศ์ นิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 1 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ช่วยติดต่อประสานงานการสนทนากลุ่มจนประสบความสำเร็จได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์มากมาย และนางสาวเอกอนงค์ พุ่งลัดดา พร้อมทั้งทีมงานที่ช่วยติดต่อประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ท้ายที่สุด ขออ้อมรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา พร้อมทั้งสมาชิกในครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจช่วยเหลือและสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน จนทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ (ภาษาไทย).....	ง
บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ (ภาษาอังกฤษ)	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ถ
บทที่	1
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	15
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
1 แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนยุทธศาสตร์.....	17
2 บริบทของระบบสังคมและเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อคุณธรรมในนิสิต นักศึกษา.....	20
3 หลักการอุดมศึกษา.....	26
4 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	51
4.1 ความหมายของคุณธรรมและจริยธรรม	51
4.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	57
4.3 ความจำเป็นและความสำคัญในการพัฒนาคุณธรรม	60
4.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณธรรม	62
4.5 วิธีการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม	64
4.5.1 หลักสูตร.....	65
4.5.2 การจัดการเรียนการสอน.....	67

4.5.3 การจัดสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย.....	77
4.5.4 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	78
5 แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการวิจัย	134
5.1 เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)	135
5.2 การวิเคราะห์สาระ (Content Analysis)	137
5.3 รูปแบบการตรวจสอบโดยวิธีอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship)...	140
5.4 การเขียนภาพเดนโดรแกรม (Dendrogram)	141
5.5 การจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group Discussion)	142
5.6 แนวคิดเกี่ยวกับ Rubric Scoring	149
5.6.1 เกณฑ์การให้คะแนน Rubric Scoring.....	149
5.6.2 องค์ประกอบของเกณฑ์การให้คะแนน Rubric Scoring	150
6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	151
3 วิธีดำเนินการวิจัย	157
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	157
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	159
การวิเคราะห์ข้อมูล	161
ขั้นตอนการดำเนินงาน	162
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	170
ผลการศึกษาและวิเคราะห์สภาพการณ์ปัจจุบันของคุณธรรมในนิสิต	
นักศึกษา	171
ผลการวิเคราะห์ระดับคุณธรรมนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยไทย	175
สัญลักษณ์ลักษณะย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	180
ผลการวิเคราะห์บริบทของระบบสังคมและเศรษฐกิจที่มีผลต่อคุณธรรมใน	
นิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย	314
ผลการพัฒนาและตรวจสอบแผนยุทธศาสตร์.....	338

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	360
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	360
สรุปผลการวิจัย	362
อภิปรายผลการวิจัย	376
ข้อเสนอแนะระดับสถาบัน	379
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	379
รายการอ้างอิง	380
ภาคผนวก	389
ก ตารางแสดงการอภิปรายและข้อเสนอแนะ	390
ข แบบวิเคราะห์คุณธรรมในนิสิตนักศึกษาไทย	395
ค รายการเอกสารที่วิเคราะห์สาระ.....	398
ง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและรายชื่อนิสิตนักศึกษาที่ เข้าร่วมสนทนากลุ่ม	409
จ เอกสารประกอบการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ	412
ฉ แบบประเมินคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาตามรอยพระยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	468
ช รายชื่อมหาวิทยาลัย	473
ช หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ.....	478
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	484

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ข้อมูลทั่วไปของนิสิตนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	185
2 คุณธรรมด้านสติปัญญา ของนิสิตนักศึกษาไทยตามรอยพระยุคลบาทใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	188
3 คุณธรรมด้านความเพียร ในนิสิตนักศึกษาไทยตามรอยพระยุคลบาทใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	189
4 คุณธรรมด้านความสุจริต ในนิสิตนักศึกษาไทยตามรอยพระยุคลบาทใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	190
5 คุณธรรมด้านหน้าที่ในนิสิตนักศึกษาไทยตามรอยพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	191
6 คุณธรรมด้านความเสียสละ อดทน ในนิสิตนักศึกษาไทยตามรอยพระยุคลบาทใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	192
7 คุณธรรมด้านความเมตตาในนิสิตนักศึกษาไทยตามรอยพระยุคลบาทใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	193
8 คุณธรรมด้านความถูกต้องเป็นธรรมในนิสิตนักศึกษาไทยตามรอยพระยุคลบาทใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	194
9 คุณธรรมด้านความกตัญญูในนิสิตนักศึกษาไทยตามรอยพระยุคลบาทใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	195
10 คุณธรรมด้านเพื่อประชาชนในนิสิตนักศึกษาไทยตามรอยพระยุคลบาทใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	196
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณธรรมในนิสิตนักศึกษา ตามรอย พระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	197
12 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามเพศกับคุณธรรมด้านสติปัญญา	199
13 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามเพศกับคุณธรรมด้านความเพียร	200
14 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามเพศกับคุณธรรมด้าน ความสุจริต	201
15 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามเพศกับคุณธรรมด้านหน้าที่	202
16 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามเพศกับคุณธรรมด้าน ความเสียสละ อดทน	203

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามเพศกับคุณธรรมด้าน ความเมตตา	204
18 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามเพศกับคุณธรรมด้าน ความถูกต้อง เป็นธรรม	205
19 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามเพศกับคุณธรรมด้าน ความกตัญญู	206
20 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามเพศกับคุณธรรมด้านเพื่อ ประชาชน	207
21 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามอายุกับคุณธรรมด้านสติปัญญา	208
22 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามอายุกับคุณธรรมด้าน ความเพียร	209
23 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามอายุกับคุณธรรมด้าน ความสุจริต	210
24 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามอายุกับคุณธรรมด้านหน้าที่	211
25 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามอายุกับคุณธรรมด้าน ความเสียสละ อดทน	212
26 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามอายุกับคุณธรรมด้าน ความเมตตา	213
27 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามอายุกับคุณธรรมด้าน ความถูกต้องเป็นธรรม	214
28 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามอายุกับคุณธรรมด้าน ความกตัญญู	215
29 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามอายุกับคุณธรรมด้านเพื่อ ประชาชน	216
30 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามศาสนากับคุณธรรมด้าน สติปัญญา	217
31 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามศาสนากับคุณธรรมด้าน ความเพียร	218

สารบัญญัตินี้ (ต่อ)

ตาราง	หน้า
32 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามศาสนากับคุณธรรมด้าน ความสุจริต	219
33 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามศาสนากับคุณธรรมด้านหน้าที่	220
34 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามศาสนากับคุณธรรมด้าน ความเสียสละอดทน	221
35 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามศาสนากับคุณธรรมด้าน ความเมตตา	222
36 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามศาสนากับคุณธรรมด้าน ความถูกต้องเป็นธรรม	223
37 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามศาสนากับคุณธรรมด้าน ความกตัญญู	224
38 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามศาสนากับคุณธรรมด้านเพื่อ ประชาชน	225
39 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามภูมิลำเนากับคุณธรรมด้าน สติปัญญา	226
40 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามภูมิลำเนากับคุณธรรมด้าน ความเพียร	227
41 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามภูมิลำเนากับคุณธรรมด้าน ความสุจริต	228
42 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามภูมิลำเนากับคุณธรรมด้านหน้าที่	229
43 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามภูมิลำเนากับคุณธรรมด้าน ความเสียสละอดทน	230
44 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามภูมิลำเนากับคุณธรรมด้าน ความเมตตา	231
45 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามภูมิลำเนากับคุณธรรมด้าน ความถูกต้องเป็นธรรม	232

สารบัญญัตินำ (ต่อ)

ตาราง	หน้า
46 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามภูมิลำเนากับคุณธรรมด้าน ความกตัญญู	233
47 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามภูมิลำเนากับคุณธรรมด้าน เพื่อประชาชน	234
48 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษากับคุณธรรม ด้านสติปัญญา	235
49 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษากับคุณธรรม ด้านความเพียร	236
50 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษากับคุณธรรม ด้านความสุจริต	237
51 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษากับคุณธรรม ด้านหน้าที่	238
52 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษากับคุณธรรม ด้านความเสียสละอดทน	239
53 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษากับคุณธรรม ด้านความเมตตา	240
54 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษากับคุณธรรม ด้านความถูกต้องเป็นธรรม	241
55 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษากับคุณธรรม ด้านความกตัญญู	242
56 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษากับคุณธรรม ด้านเพื่อประชาชน	243
57 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสังกัดมหาวิทยาลัยกับคุณธรรม ด้านสติปัญญา	244
58 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสังกัดมหาวิทยาลัยกับคุณธรรม ด้านความเพียร	245
59 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสังกัดมหาวิทยาลัยกับคุณธรรม ด้านความสุจริต	246

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
60 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสังกัดมหาวิทยาลัยกับคุณธรรม ด้านหน้าที่	247
61 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสังกัดมหาวิทยาลัยกับคุณธรรม ด้านความเสียสละอดทน	248
62 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสังกัดมหาวิทยาลัยกับคุณธรรม ด้านความเมตตา	249
63 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสังกัดมหาวิทยาลัยกับคุณธรรม ด้านความถูกต้องเป็นธรรม	250
64 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสังกัดมหาวิทยาลัยกับคุณธรรม ด้านความกตัญญู	251
65 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสังกัดมหาวิทยาลัยกับคุณธรรม ด้านเพื่อประชาชน	252
66 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษากับคุณธรรม ด้านสติปัญญา	253
67 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษากับคุณธรรม ด้านความเพียร	254
68 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษากับคุณธรรม ด้านความสุจริต	255
69 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษากับคุณธรรม ด้านหน้าที่	256
70 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษากับคุณธรรม ด้านความเสียสละอดทน	257
71 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษากับคุณธรรม ด้านความเมตตา	258
72 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษากับคุณธรรม ด้านความถูกต้องเป็นธรรม	259
73 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษากับคุณธรรม ด้านความกตัญญู	260

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
74 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษากับคุณธรรม ด้านเพื่อประชาชน	261
75 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน กับคุณธรรมด้านสติปัญญา	262
76 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน กับคุณธรรมด้านความเพียร	263
77 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน กับคุณธรรมด้านความสุจริต.....	264
78 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนกับ คุณธรรมด้านหน้าที่	265
79 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน กับคุณธรรมด้านความเสียสละอดทน	266
80 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน กับคุณธรรมด้านเมตตา	267
81 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน กับคุณธรรมด้านความถูกต้องเป็นธรรม	268
82 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน กับคุณธรรมด้านความกตัญญู	269
83 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน กับคุณธรรมด้านเพื่อประชาชน	270
84 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพครอบครัวกับคุณธรรม ด้านสติปัญญา	271
85 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพครอบครัวกับคุณธรรม ด้านความเพียร	272
86 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพครอบครัวกับคุณธรรม ด้านความสุจริต	273
87 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพครอบครัวกับคุณธรรม ด้านหน้าที่	274

สารบัญญัตินี้ (ต่อ)

ตาราง	หน้า
88 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพครอบครัวกับคุณธรรม ด้านความเสียสละอดทน	275
89 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพครอบครัวกับคุณธรรม ด้านความเมตตา	276
90 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพครอบครัวกับคุณธรรม ด้านความถูกต้องเป็นธรรม	277
91 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพครอบครัวกับคุณธรรม ด้านความกตัญญู	278
92 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพครอบครัวกับคุณธรรม ด้านเพื่อประชาชน	279
93 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามลักษณะการพักอาศัยกับ คุณธรรมด้านสติปัญญา	280
94 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามลักษณะการพักอาศัยกับ คุณธรรมด้านความเพียร	281
95 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามลักษณะการพักอาศัยกับ คุณธรรมด้านความสุจริต	282
96 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามลักษณะการพักอาศัยกับ คุณธรรมด้านหน้าที่	283
97 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามลักษณะการพักอาศัยกับ คุณธรรมด้านความเสียสละ อดทน	284
98 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามลักษณะการพักอาศัยกับ คุณธรรมด้านความเมตตา	285
99 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามลักษณะการพักอาศัยกับ คุณธรรมด้านความถูกต้องเป็นธรรม	286
100 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามลักษณะการพักอาศัยกับ คุณธรรมด้านความกตัญญู	287
101 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามลักษณะการพักอาศัยกับ คุณธรรมด้านเพื่อประชาชน	288

สารบัญญัตราสาร (ต่อ)

ตาราง	หน้า
102 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามจำนวนพี่น้องกับคุณธรรม ด้านสติปัญญา	289
103 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามจำนวนพี่น้องกับคุณธรรม ด้านความเพียร.....	290
104 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามจำนวนพี่น้องกับคุณธรรม ด้านความสุจริต	291
105 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามจำนวนพี่น้องกับคุณธรรม ด้านหน้าที่	292
106 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามจำนวนพี่น้องกับคุณธรรม ด้านความเสียสละ อดทน	293
107 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามจำนวนพี่น้องกับคุณธรรม ด้านความเมตตา	294
108 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามจำนวนพี่น้องกับคุณธรรม ด้านความถูกต้องเป็นธรรม	295
109 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามจำนวนพี่น้องกับคุณธรรม ความกตัญญู	296
110 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามจำนวนพี่น้องกับคุณธรรม ด้านเพื่อประชาชน	297
111 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามลำดับที่ของการเป็นบุตรใน ครอบครัวกับคุณธรรมด้านสติปัญญา	298
112 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามลำดับที่ของการเป็นบุตรใน ครอบครัวกับคุณธรรมด้านความเพียร	299
113 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามลำดับที่ของการเป็นบุตรใน ครอบครัวกับคุณธรรมด้านความสุจริต	300
114 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามลำดับที่ของการเป็นบุตรใน ครอบครัวกับคุณธรรมด้านหน้าที่	301
115 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามลำดับที่ของการเป็นบุตรใน ครอบครัวกับคุณธรรมด้านหน้าที่	302

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
116 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามลำดับที่ของการเป็นบุตรในครอบครัวกับคุณธรรมด้านความเมตตา	303
117 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามลำดับที่ของการเป็นบุตรในครอบครัวกับคุณธรรมด้านความถูกต้องเป็นธรรม	304
118 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามลำดับที่ของการเป็นบุตรในครอบครัวกับคุณธรรมด้านความถูกต้องเป็นธรรม	305
119 จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามลำดับที่ของการเป็นบุตรในครอบครัวกับคุณธรรมด้านเพื่อประชาชน	306
120 เรื่องและเหตุผลที่นิสิตนักศึกษารู้สึกภูมิใจเกี่ยวกับตนเองมากที่สุด	307
121 เรื่องและเหตุผลที่นิสิตนักศึกษารู้สึกเสียใจเกี่ยวกับตนเอง	309
122 คุณธรรมที่นิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยไทยต้องพัฒนาเป็นพิเศษ.....	311
123 แนวทางและวิธีการในการพัฒนาคุณธรรมในนิสิตนักศึกษา	312
124 ผลการวิเคราะห์องค์กรด้วย SWOT.....	338
125 ยุทธศาสตร์ในการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาไทยระดับปริญญาบัณฑิต	344
126 ยุทธศาสตร์ในการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาไทยระดับปริญญาบัณฑิต	345
127 ยุทธศาสตร์ในการพัฒนานิสิตนักศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาไทยระดับปริญญาบัณฑิต	346
128 ยุทธศาสตร์ในการบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาไทยระดับปริญญาบัณฑิต	347
129 ยุทธศาสตร์ในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาไทยระดับปริญญาบัณฑิต	348
130 ยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาไทยระดับปริญญาบัณฑิต	349

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
2 โมเดลพัฒนาการทางจริยธรรมของกิลลิแกน	114
3 ทฤษฎีการประเมินการเปลี่ยนแปลงของพาสคาเรลลา	121
4 ทฤษฎีกระบวนการขัดเกลาทางสังคมของนิลิตนัศึกษาระดับปริญญาตรี ของวีดเมิน	122
5 พื้นฐานเชิงสังกัปและทฤษฎีสำหรับการพัฒนานิสิตนักศึกษาของมอริส, เฮิร์สทและโอด์ติง	124
6 ความสัมพันธ์ระหว่างพารามิเตอร์และการวิเคราะห์สาระ.....	139
7 มิติของการพัฒนาคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาไทยในระดับปริญญาบัณฑิต	166
8 สรุปขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย.....	169
9 เตนโดรแกรม สภาพการณ์ปัจจุบันของคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาต่างประเทศ.....	173
10 เตนโดรแกรม จัดกลุ่มคุณธรรมตามความถี่ในนิสิตนักศึกษาไทย.....	174
11 เตนโดรแกรม แสดงแรงผลักดันระบบเทคโนโลยีต่อสถาบันอุดมศึกษา	318
12 แผนภาพแสดงถึงกรอบของการปฏิรูปราชการ.....	319
13 เตนโดรแกรม แสดงแรงผลักดันระบบการเมืองต่อสถาบันอุดมศึกษา	325
14 บริบทของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจมหภาคการเมืองและกฎหมาย	330
15 เตนโดรแกรม แสดงแรงผลักดันระบบเศรษฐกิจต่อสถาบันอุดมศึกษา	331
16 เตนโดรแกรม แรงผลักดันระบบสังคมต่อสถาบันอุดมศึกษา	334
17 กลไกสู่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณธรรมในนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิต..	375